

INDIJA

- ležala med dvema velikima rekama: *Ganges & Ind*
- najprej je bila tu zelo razvita neolitska kultura (ml. kamena doba), potem pa je prišlo starejše obdobje. Mejniki za to obdobje je l. 1550:
 - o čas pred 1550: *Stara Indija*
 - o čas po 1550: *Vedska Indija*
- **obdobje Stare Indije** je znano po treh mestih, ki so jih odkrili globoko v džungli kjer so najdli tudi najstarejše znane ostanke iz Indije:
 - o *Mohendžo Daro*
 - o *Harapa*
 - o *Kot Diži*
- *Mohendžo Daro*: ob Indu sredi džungle. Zgrajeno je bilo iz ilovice in kamena, po tlorisu je pravokoten, ohranjeni so *ostanki kanalizacije, vodovoda in bazenov*. Našli so tudi zapise v stari indijski pisavi (ki še ni razvozlana). Znamenite najdbe:
 - o *otroške igrače* □ *voz*
 - o *glinene tablice popisane s klinopisom*, ki povezujejo mesto z Mezopotamijo, sepravi ne bi se te civilizacije poznale preko trgovine
- v vseh treh mestih so povsod našli človeška okostja (=> doživela so katastrofalen konec)
 - o teorija no.1: *poplave*
 - o teorija no.2: *civilizacijo uničili Arijci* (Arijci so indoevropsko ljudstvo, njihov jezik je *sanskrt*)
- **obdobje Vedske Indije** je znano po svetih spisih:
 - o *rigveda*
 - o *upanišade*
- na začetku tega obdobja nastanejo indijski epi:
 - o *mahabharaba* (napisana v brahmi, spominja na religijo brahmanizem iz katere se je razvil hinduizem)
 - o *ramajama*
- v brahmanizmu ima osrednjo vlogo bog Brahma, v hinduizmu pa je več bogov (glavni trije so *krišna, višnji* in *rama*). V njegovi religiji je utemeljen tudi družbeni sistem: *kastni sistem*.
- značilnost hinduizma: *nauk o reinkarnaciji*
- **KASTNI SISTEM**
- *kasta*:: vase zaprt družbeni razred. Med seboj so kaste strogo ločene, endogamija. Kastni sistem je prisoten še danes. V vsaki kasti je določen poklic:
 - o *Brahmani* - duhovniki ali svečeniki
 - o *Kšatrije* - plemstvo ali vojaki
 - o *Vaišije* - kmetje, trgovci, obrtniki (najbolj razširjena kasta)
 - o *Šudre* - služabniki (sem spadajo potomci najzgodnejše indijske civilizacije)
- kastni sistem temelji na hinduizmu in nauku o reinkarnaciji
- **BUDIZEM**

- nastal na S Indije
- začetnik: *Siddharta Gautama*
- *Buda* je upodobljen na različne načine, tudi kot živ okostnjak. Sredi meditacije je doživel razsvetljenje, zato *buda* pomeni *razsvetljenje*
- budistični nauk: *kako premagati trpljenje*, saj je za budista življenje trpljenje. To trpljenje naj bi povzročale želje. Ker se jim želje ne izpolnijo, trpijo. Budizem jim pomaga krotiti trpljenje. To dosežejo z jogo in meditacijo – najvišje stanje zavesti je *nirvana*.
- končni cilj budizma: *pretrgati večni krog rojevanja in umiranja*. Ko dosežeš nirvano, te ni več na tem svetu.
- budizem je dobil veliko pristašev, saj *gleda na vsa bitja kot enakopravna bitja*. To je bistvena razlika med budizmom in hinduizmom.
- razširil se je tudi izven Indije, to je religija JV Azije
- duhovni vodja hinduistov: *Dalaj Lama* (on tudi vodja Tibetancev)
- Tibetanci so bili samostojno ljudstvo, nato so jih okupirali Kitajci. Podrli so jim budistične templje – *pagode*. Hoteli so izkoreniniti budizem. Zato je moral Dalaj Lama emigrirati v Nepal (on naj bi bil reinkarnirani Buda).
- ko umre, bodo določili nekaj dojenčkov (Tibetancev), v katere naj bi se reinkarnirala njegova duša. Ti fantje gredo potem skozi različne preizkušnje.

